

Số: 572a /BC-UBND

Hữu Lũng, ngày 21 tháng 11 năm 2019

BÁO CÁO

Quá trình xây dựng hồ sơ xin cấp Văn bằng Bảo hộ nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ

Thực hiện Quyết định số 975/QĐ-UBND ngày 03/5/2017 của UBND tỉnh Lạng Sơn về phê duyệt Chương trình Phát triển tài sản trí tuệ tỉnh Lạng Sơn giai đoạn năm 2016 – 2020;

Căn cứ Hợp đồng số 04/HĐCT-CTPTTSTT 2016-2020, ngày 15/11/2017 giữa Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Lạng Sơn với Phòng Nông nghiệp và phát triển nông thôn huyện Hữu Lũng về giao chủ trì thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ (thuộc Chương trình phát triển tài sản trí tuệ tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2016 – 2020) thực hiện Dự án: **“Xây dựng nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm Măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn”**;

Thực hiện Dự án khoa học: Xây dựng nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn .

Thực hiện Nghị quyết số 36-NQ/HU ngày 07 tháng 5 năm 2018 của Ban Chấp hành đảng bộ huyện về đẩy mạnh công tác chỉ đạo triển khai các mô hình sản xuất mới, sản phẩm chủ lực trong lĩnh vực sản xuất nông, lâm nghiệp trên địa bàn huyện giai đoạn 2018- 2020; Kế hoạch số 134/KH-UBND ngày 25 tháng 7 năm 2016 của UBND huyện Hữu Lũng về triển khai thực hiện Chương trình tái cơ cấu nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới huyện Hữu Lũng giai đoạn 2016-2020;

Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Hữu Lũng báo cáo quá trình xây dựng hồ sơ xin cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Hữu Lũng là huyện phía nam của tỉnh Lạng Sơn. Có diện tích tự nhiên 80.763,42ha, trong đó diện tích đất nông nghiệp là 59.235,44 ha, đất phi nông nghiệp chỉ chiếm một phần nhỏ là 6.914,99ha, đất chưa sử dụng là 14.612,99ha.

Huyện gồm 26 đơn vị hành chính (25 xã và 01 thị trấn), dân số trên 117 nghìn người, gồm 07 dân tộc cùng chung sống. Là huyện tiếp giáp với một số huyện của tỉnh Thái Nguyên và Bắc Giang, có tuyến Quốc lộ 1A, đường sắt Hà Nội - Lạng Sơn và 4 tuyến Tỉnh lộ chạy qua nên thuận lợi cho việc đi lại, giao lưu phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội với các huyện trong và ngoài tỉnh. Tình hình kinh tế - xã hội của huyện Hữu Lũng đã từng bước được phát triển, bộ mặt nông thôn ngày một đổi mới.

II. THỰC TRẠNG SẢN XUẤT VÙNG TRỒNG TRE BÁT ĐỘ

Thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 (khóa X) về nông nghiệp, nông dân, nông thôn, tình hình kinh tế - xã hội huyện Hữu Lũng có sự phát triển vượt bậc.

Trong đó, lĩnh vực nông nghiệp từng bước phát triển toàn diện theo hướng đẩy mạnh tái cơ cấu ngành nông nghiệp; chú trọng chuyển dịch cơ cấu nông nghiệp và kinh tế nông thôn theo hướng xây dựng và hình thành các vùng sản xuất tập trung tạo ra sản lượng hàng hóa tập trung, quy mô lớn, ổn định trên cơ sở phát huy lợi thế tự nhiên của từng loại sản phẩm. Gắn kết tổ chức sản xuất, tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị và theo quy trình sản xuất có hiệu quả kinh tế cao; tăng cường chuyển giao công nghệ sản xuất, bảo quản và chế biến.

Hiện nay, nước ta đã có rất nhiều các sản phẩm hàng hóa lưu thông tại thị trường trong nước cũng như trên thế giới, nên việc xây dựng, đăng ký xác lập quyền sở hữu trí tuệ cho các sản phẩm, hàng hoá, dịch vụ đã được nhiều đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp quan tâm. Nhất là trong giai đoạn hiện nay, Việt Nam đã tham gia nhiều các Hiệp định thương mại tự do kiểu mới và sản phẩm, hàng hóa của Việt Nam đã tham gia thị trường thế giới. Vì vậy đòi hỏi các sản phẩm hàng hóa phải đảm bảo về chất lượng, vệ sinh an toàn thực phẩm và phải có "thương hiệu", có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng.

Cây tre Bát độ là giống cây được nhập từ Trung Quốc về Việt Nam, có tên Khoa học là *Dendrocalamul latiflorus*, thuộc phân Họ tre (*Bambusoideae*), thuộc họ Hòa thảo (*Poaceae*).

Tre Bát Độ là loại trồng với mục đích chính là lấy măng, là loại măng thực phẩm có giá trị dinh dưỡng cao. Măng to (3-8 kg), vỏ mỏng, thịt trắng - dày - lõi nhỏ, tỷ lệ thịt đạt trên 85%, ăn rất ngon và giòn. Măng có tác dụng tăng cường tiêu hoá, phá đờm, nhuận phổi, giảm béo phì. Ăn thường xuyên còn có tác dụng phòng trừ áp huyết cao rất tốt. Măng Bát Độ ngoài để ăn tươi, còn có thể chế biến đồ hộp, đóng túi, làm măng chua, sấy khô dạng lát, sợi ... được các thị trường Hồng Kông, Đài Loan, Singapore, Nhật Bản... rất ưa chuộng và ngay ở Trung Quốc vẫn là loại hàng tiêu dùng hiếm, nhu cầu tiêu thụ lớn.

Ở nước ta tre Bát độ được trồng nhiều ở một số tỉnh miền núi phía bắc như Yên Bái, Hà Giang, Tuyên Quang. Tại huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn tre Bát độ được trồng ở các xã dọc 2 bên bờ sông Trung, sông Thương trên địa bàn huyện, tập trung ở các xã Quyết Thắng, Yên Bình, Hòa Bình, Minh Tiến, Minh Hòa, Hòa Thắng, Minh Sơn.

Tính đến năm 2018 trên địa bàn huyện Hữu Lũng trồng được 186 ha tre Bát độ. Với giá bán bình quân 7-10.000 đồng/kg măng tươi, với mật độ trồng 720 cây/ha (26 cây/sào) có thể cho thu nhập bình quân năm thứ 3 từ 200- 230 triệu đồng/ha/năm và những năm sau sẽ cho thu nhập tăng dần. Vì hiệu quả trồng tre Bát độ khá cao nên được nhân dân hưởng ứng phát triển, tiếp tục mở rộng tại các xã dọc 2 bên bờ sông Trung, sông Thương của huyện. Có thể nói cây tre Bát độ không chỉ là cây xóa đói giảm nghèo, tăng thu nhập mà bước đầu còn là cây trồng giúp nhiều nhà nông làm giàu trên địa bàn huyện Hữu Lũng.

Tuy nhiên, hiện nay cũng chưa có một nghiên cứu thực nghiệm nào về chất lượng sản phẩm măng Bát độ trồng tại huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn. Sản phẩm măng Bát độ huyện Hữu Lũng cũng chưa có NHTT “Hữu Lũng” nên giá bán trên thị trường vẫn chưa phản ánh được giá trị thực tế cũng như danh tiếng của nó, chưa có sự liên kết chặt chẽ giữa doanh nghiệp với nông dân trong tổ chức sản xuất, bảo quản

và tiêu thụ sản phẩm. Do vậy sản phẩm măng Bát độ luôn trong tình trạng bị dư thừa ép cấp, ép giá. Vì vậy, cần phát triển tre Bát độ thành vùng sản xuất hàng hóa tập trung, tạo ra khối lượng sản phẩm hàng hóa lớn và chất lượng tốt, đáp ứng được nhu cầu của thị trường trong nước và xuất khẩu, tăng thu nhập cho người nông dân. Vì vậy, việc “**Xây dựng nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng tỉnh Lạng Sơn**” là yêu cầu khách quan và rất cần thiết trong điều kiện tái cơ cấu sản xuất nông nghiệp với mục tiêu nâng cao giá trị gia tăng trên một đơn vị diện tích đất sản xuất nông nghiệp.

III. QUÁ TRÌNH LẬP HỒ SƠ XIN CẤP GIẤY CHỨNG NHẬN BẢO HỘ NHÃN HIỆU TẬP THỂ

Được sự quan tâm của UBND tỉnh Lạng Sơn và Sở Khoa học và công nghệ tỉnh Lạng Sơn trong việc thực hiện dự án: “**Xây dựng nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn**”. UBND huyện Hữu Lũng đã ban hành các Kế hoạch tổ chức thực hiện, giao cho phòng Nông nghiệp và PTNT huyện chủ trì phối hợp với các đơn vị liên quan và UBND các xã tiến hành thực hiện dự án “**Xây dựng nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn**”. Tạo cơ sở quan trọng thúc đẩy nâng cao giá trị và danh tiếng của sản phẩm măng Bát độ trên địa bàn.

Về thực hiện dự án khoa học, trong đó trọng tâm là lập hồ sơ xin cấp Giấy chứng nhận Bảo hộ nhãn hiệu tập thể. Quá trình này đã được thực hiện từ tháng 8/2017 đến tháng 01/2019 tập trung những nội dung sau:

1. Điều tra, khảo sát thực trạng sản xuất, kinh doanh, xác định và xây dựng bản đồ vùng trồng tre Bát độ lấy măng của huyện Hữu Lũng và phân tích các chỉ tiêu chủ yếu của sản phẩm.

1.1. Điều tra, khảo sát thực trạng sản xuất, kinh doanh, xác định và xây dựng bản đồ vùng trồng tre Bát độ.

- Quá trình này được thực hiện trong năm 2017 thông qua việc điều tra phỏng vấn trực tiếp có sự tham gia của người dân kết hợp với thu thập, phân tích thông tin từ các cơ quan quản lý, chỉ đạo sản xuất của địa phương. Các bước tiến hành gồm: Xây dựng phiếu điều tra; Xác định địa bàn điều tra; tổ chức điều tra thực tế tại các xã trồng tre Bát độ tập trung là Quyết Thắng, Yên Bình, Minh Tiến, Minh Hoà, Minh Sơn, Hoà Thắng; thu thập thông tin, số liệu; Tổng hợp thông tin, số liệu, phân tích, đánh giá và viết báo cáo tổng kết.

- Tổ chức rà soát và lập bản đồ vùng trồng tre Bát độ trên toàn huyện là căn cứ để xác định vùng xin bảo hộ nhãn hiệu tập thể. Kết quả thực hiện là bản đồ tỷ lệ 1/200.000 in trên khổ A4 và bản đồ tỷ lệ 1/50.000 theo thuyết minh được duyệt, thể hiện địa giới hành chính, các thông tin về địa danh chính, diện tích vùng trồng tre Bát độ của huyện xin bảo hộ 12/26 đơn vị xã, thị trấn được UBND tỉnh phê duyệt cho phép sử dụng tên địa danh "Hữu Lũng" để đăng ký NHTT măng Bát độ.

1.2. Phân tích chất lượng măng Bát độ

Tổ chức thu thập mẫu măng Bát độ đại diện các khu vực trồng tre Bát độ để phân tích 14 chỉ tiêu: Chất khô, Protein, Tinh bột (Gluxit), Đường, Chất xơ

(Xenluloza), β -Caroten (tiền Vitamin A), Vitamin C, Ca, Mg, K, Na, Zn, Fe, P. Đây là cơ sở quan trọng, là căn cứ pháp lý cơ bản để cấp quyền sử dụng nhãn hiệu tập thể được bảo hộ. Việc thu thập được thực hiện năm 2018, Viện nghiên cứu rau quả tiến hành phân tích mẫu sinh hóa măng Bát độ.

2. Thiết kế mẫu nhãn hiệu tập thể

Nhãn hiệu tập thể là hình ảnh xin bảo hộ và sẽ đại diện cho sản phẩm măng Bát độ, là cơ sở để khách hàng nhận biết, phân biệt sản phẩm măng Bát độ Hữu Lũng với sản phẩm măng Bát độ ở địa phương khác.

UBND Huyện đã giao cho phòng Nông nghiệp và PTNT thực hiện Hợp đồng với Công ty TNHH thương mại và in Tuấn Vân 03 mẫu. Sau khi thiết kế xong, tổ chức hội thảo xin ý kiến đóng góp của lãnh đạo huyện, các phòng ban chuyên môn, các hộ sản xuất và kinh doanh măng Bát độ để lấy ý kiến biểu quyết lựa chọn lấy 01 mẫu để hoàn thiện hồ sơ xin cấp Giấy chứng nhận bảo hộ.

3. Xây dựng hệ thống công cụ, phương tiện để quản lý NHTT cho sản phẩm măng Bát độ

Quy chế quản lý và sử dụng nhãn hiệu tập thể; Quy chế sử dụng tem nhãn và các hình thức sử dụng NHTT Hữu Lũng là cơ sở quan trọng để quản lý và phát triển nhãn hiệu sau khi được bảo hộ. Tài liệu hướng dẫn kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hoạch, bảo quản măng Bát độ mang NHTT là cơ sở quan trọng để thống nhất áp dụng các phương pháp kỹ thuật trong canh tác, thu hoạch, bảo quản sản phẩm nhằm tạo ra sản phẩm có chất lượng tốt nhất, phục vụ nhu cầu ngày càng cao của người sử dụng. Quá trình xây dựng quy chế, tài liệu này đã được thực hiện trong năm 2018.

Cơ quan chuyên môn sau khi xây dựng dự thảo tiến hành lấy ý kiến góp ý đại diện các hộ sản xuất, kinh doanh măng Bát độ; các phòng ban chuyên môn. Tổng hợp các ý kiến đóng góp và các bài tham luận để hoàn thiện Quy chế đưa vào hồ sơ xin bảo hộ. Việc tổ chức hội thảo khoa học được thực hiện vào năm 2018.

4. Xin ý kiến của UBND tỉnh Lạng Sơn về việc sử dụng tên địa danh “Hữu Lũng”

Ngày 07/3/2018, Hội Làm vườn huyện Hữu Lũng đã có Công văn số 13/CV-HLV về việc xin phép sử dụng tên địa danh “Hữu Lũng” để đăng ký nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ huyện Hữu Lũng.

Ngày 24/3/2018 UBND tỉnh đã có Công văn số 256/UBND-KGVX về việc cho phép sử dụng tên địa danh “Hữu Lũng” để đăng ký nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ; có Bản đồ vùng trồng măng Bát độ kèm theo.

5. Hoàn thiện hồ sơ và nộp Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam

Sau khi đã thực hiện đầy đủ thủ tục, huyện tiến hành lập hồ sơ theo mẫu do Cục sở hữu trí tuệ Việt Nam ban hành. Đến ngày 25/9/2018, Cục Sở hữu trí tuệ đã có Quyết định số 67337/QĐ-SHTT về việc chấp nhận đơn hợp lệ xin bảo hộ nhãn hiệu tập thể “Hữu Lũng” cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn.

Ngày 17/01/2019, Cục Sở hữu trí tuệ đã ban hành Quyết định số 4890/QĐ-SHTT về việc cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn.

6. Phân công đơn vị tiếp nhận, quản lý và phát triển nhãn hiệu sau khi được cấp

Nhãn hiệu tập thể “Hữu Lũng” cho sản phẩm măng Bát độ sau khi được cấp Văn bằng bảo hộ cần được giao cho một tổ chức để quản lý và phát triển trở thành một thương hiệu ngày càng lớn mạnh góp phần nâng cao danh tiếng của sản phẩm măng Bát độ.

UBND huyện Hữu Lũng quyết định để Hội Làm vườn huyện tiếp nhận việc quản lý nhãn hiệu. Căn cứ vào Điều lệ của Hội Làm vườn, Hội đã vận động thành viên tham gia tại địa bàn có diện tích và phong trào trồng cây măng Bát độ, tổ chức này sẽ tập trung vào các nội dung hoạt động giao lưu trao đổi kinh nghiệm trồng và chăm sóc cây măng Bát độ, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm từ măng Bát độ và tham gia phát triển thương hiệu sản phẩm măng Bát độ của huyện.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG TỔ CHỨC QUẢN LÝ VÀ PHÁT TRIỂN NHÃN HIỆU TẬP THỂ CHO SẢN PHẨM MĂNG BÁT ĐỘ HỮU LŨNG

1. Tiếp tục củng cố và phát triển tổ chức cơ sở Hội Làm vườn

Hiện nay, trên địa bàn huyện đã thành lập được Hội Làm vườn với 01 Chủ tịch hội và hơn 2 nghìn thành viên; Trong những năm tiếp theo, Hội Làm vườn huyện sẽ tiếp tục rà soát thành lập các tổ chức cơ sở Hội và vận động các hộ tham gia tổ chức cơ sở Hội, đảm bảo tập hợp được các hộ nông dân có diện tích trồng măng Bát độ tập trung tham gia bảo vệ và phát triển thương hiệu.

2. Đẩy mạnh các hoạt động quảng bá, xúc tiến thương mại

Đây là nội dung quan trọng cần tập trung nhằm phát triển nhãn hiệu đã được bảo hộ. Hoạt động quảng bá tập trung các nội dung gồm:

- Khuyến khích việc mở rộng hoạt động sử dụng hệ thống bao bì có nhãn hiệu sản phẩm để bán các sản phẩm măng Bát độ tại các cửa hàng kinh doanh.

- Đẩy mạnh hoạt động quảng bá trên các phương tiện thông tin đại chúng, trên hệ thống các biển quảng cáo nhằm giới thiệu đến đông đảo nhân dân về nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ trên địa bàn huyện Hữu Lũng.

- Tiếp tục tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại như tham gia các hội chợ giới thiệu sản phẩm trong và ngoài tỉnh...

3. Đẩy mạnh việc mở rộng quy mô sản xuất, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất nhằm tăng sản lượng, nâng cao chất lượng, đa dạng hóa sản phẩm

- Để phát huy được giá trị sản phẩm măng Bát độ, cần tiếp tục đẩy mạnh việc huy động các nguồn lực để mở rộng diện tích sản xuất, nâng cao sản lượng đảm bảo tương xứng với tiềm năng đất đai của huyện. Trong những năm tiếp theo cần khuyến khích nhân dân tham gia phát triển cây măng Bát độ tạo ra vùng sản xuất hàng hóa tập trung có quy mô tương xứng.

- Tiếp tục nghiên cứu ứng dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật trồng, chăm sóc cây tre Bát độ nhằm nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm. Cần nghiên cứu để chế biến các loại sản phẩm từ măng Bát độ như măng tươi, măng khô, măng chua,.... Đảm bảo gìn giữ và phát huy uy tín của sản phẩm măng Bát độ với người kinh doanh, người tiêu dùng.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để phát huy được giá trị của nhãn hiệu đã được bảo hộ, đồng thời nâng cao danh tiếng sản phẩm măng Bát độ. Đề nghị cấp trên cần quan tâm một số nội dung sau:

- Đề nghị UBND tỉnh có cơ chế ưu tiên cho các vùng sản xuất măng Bát độ và các vùng nông sản tập trung về phát triển cơ sở hạ tầng; chính sách hỗ trợ vốn phát triển sản xuất, vốn vay ưu đãi cho đội ngũ tư thương, danh nghiệp tham gia vào khâu tiêu thụ nông sản.

- Đề nghị Sở Khoa học và Công nghệ tiếp tục quan tâm có các đề tài, dự án nghiên cứu toàn diện về cây măng Bát độ như ứng dụng các biện pháp canh tác tiên bộ vào sản xuất, bảo quản, đặc biệt chú trọng vào chế biến các sản phẩm từ măng Bát độ.

- Đề nghị Sở Nông nghiệp và PTNT quan tâm lập quy hoạch chi tiết phát triển vùng trồng măng Bát độ làm căn cứ triển khai các chương trình đầu tư và dự báo quy mô sản xuất; chỉ đạo đơn vị sự nghiệp trực thuộc Sở mở rộng vùng điều tra, theo dõi tình hình dịch bệnh. Chỉ đạo việc huy động các nguồn lực về chuyên gia, về vốn ngân sách của Sở quan tâm hỗ trợ phát triển cây măng Bát độ của huyện Hữu Lũng; Hỗ trợ các hoạt động quảng bá sản phẩm.

- Đề nghị Sở Công thương quan tâm bố trí nguồn kinh phí thực hiện các hoạt động xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm măng Bát độ của huyện.

- UBND các xã, thị trấn quan tâm hỗ trợ mở rộng tổ chức cơ sở Hội Làm vườn, góp phần hoàn thiện hệ thống quản lý nhãn hiệu tập thể.

Trên đây là báo cáo quá trình xây dựng hồ sơ xin cấp Giấy chứng nhận Bảo hộ nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm măng Bát độ của huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn./.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Quốc Khánh